

အိုင်စီဂျေဂ် ဂမ်ဘီယာ နှင့် မြန်မာအမှု

အမှု

နိုင်ငံတကာတရားရုံး (အိုင်စီဂျေဂ်) တွင် ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံအား တရားစွဲဆိုထားသည့် အမှု၏ ကြားနာစစ်ဆေးမှုများသည် ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ပြီးဆုံးခဲ့သည်။ အဆိုပါအမှုတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် ၂၀၁၆ နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်များအတွင်း ရိုဟင်ဂျာများကို လူမျိုးပြုန်းစေသည့် လုပ်ရပ်များအား တားဆီးရန်နှင့် အပြစ်ပေးအရေးယူရန် လူမျိုးပြုန်းစေမှုတားဆီးရေးစာချုပ်အရ ရှိနေသည့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်း ရှိ၊ မရှိ စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဤတရားစွဲဆိုမှုသည် လူတစ်ဦးချင်း၏ ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိမှု မဟုတ်ဘဲ၊ နိုင်ငံတကာဥပဒေအရ မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် တာဝန်ရှိမှုကို အခြေခံသည်။

တရားသူကြီးများသည် ယခုအခါ ၎င်းတို့၏ စဉ်းစားသုံးသပ်မှုများကို စတင်ခဲ့ပြီး စီရင်ချက်ချမှတ်ရန် အနည်းဆုံး လနှင့်ချီကာကြာမြင့်နိုင်သည်။

ကြားနာစစ်ဆေးမှုများ

တရားရုံးသည် ကျယ်ပြန့်သော ဥပဒေရေးရာ ငြင်းခုံမှုများ၊ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်၏ အထောက်အထားများနှင့် သက်သေထွက်ဆိုချက်များကို ကြားနာခဲ့သည်။ ယင်းကြားနာမှုများတွင် မြန်မာစစ်တပ်က ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ မင်းကြီး၊ ချွတ်ပြင်နှင့် မောင်နုကျေးရွာတို့ အပါအဝင် နေရာအများအပြားတွင် ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲထားသည့် တိုက်ခိုက်မှုများကို စစ်ဆေးခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ရိုဟင်ဂျာများကို ထိခိုက်ခဲ့သည့် ဒေသအနှံ့ရှိ ပုံစံတကျ တိုက်ခိုက်မှု အသွင်ပုံစံများနှင့် ပတ်သက်၍ ကျယ်ပြန့်သည့် အထောက်အထားများကိုလည်း စစ်ဆေးခဲ့သည်။

ဥပဒေရေးရာ ငြင်းခုံမှုများ

ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ ပုံစံတကျ တိုက်ခိုက်မှုများသည် လူမျိုးပြုန်းစေမှုတားဆီးရေးစာချုပ်တွင် တားမြစ်ထားသည့်လုပ်ရပ်များ ကျူးလွန်နေကြောင်းကို အထောက်အထား ရင်းမြစ်များစွာက အတည်ပြုကာ သက်သေပြနေပြီး၊ လူမျိုးပြုန်းစေရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိချက်ကို ထောက်ခံနေသည်ဟု ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံက ငြင်းခုံတင်ပြခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံက ယင်း၏ စစ်ဆင်ရေးများသည် အာရုံကန် ရိုဟင်ဂျာ ကယ်တင်ရေးတပ်၏ တိုက်ခိုက်မှုများကို တရားဝင်တုံ့ပြန်သည့် အကြမ်းဖက်မှုတန်ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များသာဖြစ်ပြီး၊ တင်ပြထားသော အထောက်အထားများသည် လူမျိုးပြုန်းစေမှုကို သက်သေပြရန် လိုအပ်သည့် မြင့်မားသော ဥပဒေရေးရာ သတ်မှတ်ချက်နှင့် မပြည့်မီကြောင်း ငြင်းခုံတင်ပြခဲ့သည်။

ယန္တရား၏ ပံ့ပိုးကူညီမှု

တရားရုံးက အမှုအား တိကျစွာနှင့် ယုံကြည်စိတ်ချရစွာ စစ်ဆေးနိုင်ရေးအတွက် ပံ့ပိုးကူညီရန် ယန္တရားသည် အမှုတွင် ပါဝင်သည့် နှစ်နိုင်ငံလုံးအား အထောက်အထားများနှင့် စိစစ်သုံးသပ်ချက် အစီရင်ခံစာများကို မျှဝေခဲ့သည်။ နှစ်နိုင်ငံလုံးသည် ယင်းတို့၏ တင်သွင်းချက်များတွင် ထိုအချက်အလက်များကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မှီငြမ်းအသုံးပြုခဲ့ကြသည်။

ဤအမှုစစ်ဆေးရာတွင် ယန္တရားအနေဖြင့် သက်သေကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကို မည်မျှအလေးအနက်ထားကြောင်း ထင်ရှားပေါ်လွင်ခဲ့သည်။ ယန္တရားသည် အချက်အလက်ပေးသူများထံမှ သိနားလည်သည့် သဘောတူခွင့်ပြုချက် ရယူပြီး၊ ဤသို့မျှဝေခြင်းကြောင့် မည်သူ့ကိုမျှ အန္တရာယ်မဖြစ်စေနိုင်ကြောင်း အကဲဖြတ်ပြီးမှသာလျှင် အချက်အလက်များကို မျှဝေခဲ့သည်။ လုံခြုံရေးကာကွယ်မှု အစီအစဉ်၏ နောက်တစ်ဆင့်အဖြစ်၊ အန္တရာယ်ကြီးကြီးမားမား ကြိုရနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ထားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်အချို့၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များကို လျှို့ဝှက်ထားရန် အစီရင်ခံစာအတွင်း အချက်အလက်တချို့ကို ဖယ်ရှားထားသည်။

ယန္တရားသည် စိစစ်သုံးသပ်ချက်အစီရင်ခံစာ (၉) စောင်၊ သက်သေထွက်ဆိုချက် (၄၀) စောင်၊ စစ်တပ်မှ ဘက်ပြောင်းလာသူများ၏ ထွက်ဆိုမှု စိစစ်ချက်မှတ်စု (၂) စောင်နှင့် ယန္တရားအကြီးအကဲ၏ ကျမ်းကျိန်လွှာ (၁) စောင်တို့ကို အမှုတွင်ပါဝင်သည့် နှစ်ဖက်နိုင်ငံအား ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

ယန္တရားမှ ပံ့ပိုးကူညီမှု၏ အရေးပါမှု

အထက်ပါ တရားရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် လွတ်လပ်ပြီး အထူးပြု စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်ရှိခြင်းသည် အရေးပါကြောင်း ထင်ရှားပေါ်လွင်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် နယ်မြေသို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ကန့်သတ်ထားသည့် အခြေအနေများနှင့် သက်သေပြရန် စံနှုန်းမြင့်မားသည့် အခြေအနေများတွင် အချက်အလက်ပိုင်းနှင့် ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ ရှုပ်ထွေးမှုများကို တရားစီရင်ရေးတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရာ၌ အထောက်အကူပြုနိုင်ခဲ့သည်။

ယန္တရားသည် နေရာအနှံ့အပြားတွင် ကာလရှည်ကြာစွာ ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲထားရသော အမှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် သက်သေထွက်ဆိုချက်၊ စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထား၊ ဂြိုဟ်တုပုံရိပ်နှင့် အခြားသော ပထဝီဝင်အချက်အလက်များ အပါအဝင် ကျယ်ပြန့်သော အထောက်အထားရင်းမြစ်များမှ အကြောင်းအရာများကို မျှဝေခဲ့သည်။ ယန္တရား၏ အချက်အလက်ပစ္စည်းများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ကိုးကားအသုံးပြုခဲ့ခြင်းသည် အထူးပြု စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကျွမ်းကျင်မှု၏ တန်ဖိုးကို ထင်ဟပ်ပြသနေသည်။ အဆိုပါ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကျွမ်းကျင်မှုအနက် နိုင်ငံတကာ တရားစီရင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် လက်ခံကျင့်သုံးသည့် သက်သေပြစံနှုန်းများကို လေ့ကျင့်သင်ကြားထားသော စုံစမ်းစစ်ဆေးသူများ၊ ပွင့်လင်းရင်းမြစ်နှင့် ပထဝီဝင်ဆိုင်ရာ စိစစ်သုံးသပ်မှုဆိုင်ရာ အထူးပြု နည်းပညာကျွမ်းကျင်မှုများလည်း ပါဝင်သည်။